

JAG ÄR EN AV DEM
SOM TILLHÖR

Miraklets miljon- armé

Text o Foto
Dick Emanuelsson

Tysta och spända väntar 8 honduraner på sina ögonoperationer. De tillhör den över 1,5 miljoner stora skara latinamerikaner som fått sin syn tillbaka genom ALBAs Mirakelmission.

Latinamerikareportern Dick Emanuelsson fick också sina ögon opererade av kubanska läkare i Honduras. Mitt uppe ett i arbete om den kubansk-venezuelanska "Mirakelmissionen", som opererar bort blindheten i Latinamerika och Karibien, fick han sin egen syn räddad.

– Aj, aj, aj! Dåliga nyheter. Du har starr på bägge ögon och dessutom är ditt vänsteröga rejält slitet i näthinnan, sa kubanska chefsläkaren Zoila Martinez när hon kollat mina ögon i slutet av oktober. I november opererades jag.

Klockan 8.00 torsdag den 8 november: Nu satt jag tillsammans med 28 patienter, 18 med starr och tio med pterygium. På svenska kallas det vinghinna, ett triangulärt veck av bindhinnan, på hornhinnan. 17 kubanska läkare, sköterskor och tekniker, 16 kvinnor och en man, anlände fem över åtta och sjöng sin nationalsång innan de satte igång arbetet; "Morir por la patria es vivir", att dö för fosterlandet är att leva.

Honduranerna är otroligt tacksamma över dessa hälsovårdsarbetare som var som helst i världsdelen skulle tjäna storkovan om de "hoppade av" och startade eget eller tog anställning på någon av lyxklinikerna. De allra flesta patienterna är extremt fattiga och arbetar i jordbruket under den heta centralamerikanska solen. Omkring 600.000 latinamerikaner får årligen synen nedsatt eller blir nästan blinda utan att kunna göra något åt sin situation.

Jag skrivs jag in, en journal upprättas och blodprover, blodtryck och hjärtverksamhet kontrolleras. Sedan scannas ögat, undersöks med ultraljud och synförmåga kontrolleras. Därefter släpper sköterskan Fortuna (tur!) Cepeda en droppe i mitt vänsteröga, som skulle opererats först eftersom det var i uselt skick. Den får pupillen att växa. Zoila gör en sista mikroskopkontroll, sedan förs vi in

Ögonläkaren Zoila Martinez kollar vilka värden den intraokulära linsen ska ha för den grästaroperation som väntar efter lunch

i det steriliserade iskalla väntrummet där vi får steriliserade operationskläder och skor.

Zoila har dagen innan kommit tillbaka från La Esperanza, där 100.000 extremt fattiga Lenkasindianer bor. Hon har opererat i kubanernas mobila sjukhus i områden där folk inte ens har råd att ta bussen in till närmaste sjukhus. Hälsovårdsbrigaden gör först en slags folkbokföringsutredning om det ekonomiska och sociala tillståndet och familjernas storlek. Sedan vet kubanerna vilka hälsovårdsbehov det finns i området. "Burr, säger Zoila vid minnet, temperaturen i dessa områden går ner till 4-5 grader på natten, en mardröm för en kuban.

Från "El Paraiso" vid den nicaraguanska norra gränsen,

forts nästa sida

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har publicerats i www.globalarkivet.se

Ögonläkaren Iliana, sköterskan Teresita, patient Emanuelsson och chefsläkaren Zoila Martinez efter genomförd starroperation. Foto Mirian Huezo de Emanuelsson

forts från förra sidan

har tio bönder kommit. De är starka men livrädda för dessa bestämda kubanskor. Honduranerna kommer i kontakt med det lilla sjukhuset mellan Tegucigalpa och Nicaragua genom hälsovårdsbrigaderna. Men de kan också komma på eget initiativ, eller remitteras av honduranska läkare.

Odalys öppnar dörren och säger att det är dags. Luftkonditioneringen hörs lätt och det är högst 15 grader i den stora operationssalen som har det senaste i teknologisk utrustning.

– Är det bekvämt för huvudet, frågar Zoila och jag hinner knappt svara förrän hon gör rent ögonlocket och runt ögat, spänner fast spännet som ska hålla ögat öppet under operationen, släpper ner ett par bedövningsdroppar och sätter igång och skär upp näthinnans övre del.

– Det kommer vara lite obekvämt några sekunder men

Eddie Betancourt, 25 år, har levt med starr hela sitt liv. Nu tackar han Gud och Fidel för att ha fått synen.

Foto Mirian Huezo de Emanuelsson

det går snabbt över, säger hon. Det känns skönt när Zoila sköljer ögat med vad som känns som kallt vatten, spolar bort blod och med ett verktyg tvingar ut starren mellan näthinnan och pupillen. En grågrön geléklump ser jag sedan på videon är den massa som har omöjliggjort för mig att kunna leva och arbeta normalt det senaste året.

Nu ska den kinesiska interokulära linsen placeras på plats. Men det är enklare sagt än gjort. Det känns också när Zoila försöker centrera den och tvingas ta ut den och klippa upp näthinnan mer. Efter flera minuter kommer den på plats och jag känner mig rejält utpumpad och yr när jag 15 minuter senare reser mig från bristen och leds ut av Odalys.

En månad senare, två dagar innan julafton, opererar Zoila mitt högeröga och det går som på en dans, fem minuter och starren, som var mycket mer avancerad än i vänsterögat, är ett minne blott. Dagen efter är det återbesök och Teresita, en 55-årig kubanska som arbetade på ett sjukhus i Libyen samtidigt som Clinton bombade Khadaffis hem och som har sin make i Angola där han hjälper regeringen, tar försiktigt bort gasbindan för mitt högeröga. Hon spolar vatten för att öppna ögonlocket och först ser jag bara en vit hinna utan några som helst konturer. Men en timma senare ser jag med en syn som en falk.

Allt blir bättre, huvudvärken, migränen, det lättretliga humöret försvinner. Nu förstår jag Eddie, killen som vi intervjuade och som Zoila hade opererat i maj 2007, född med starr som han levde med i 25 år.

– Jag föddes en gång till, sa han med tårfulla ögon när vi satt hemma hos honom och filmade hans vittnesmål om Miraklet.

forts nästa sida

---

forts från förra sidan

– ”Jag tackar Gud och Fidel för att jag nu verkligen lever för kubanernas änglahänder gav mig liv”! sa Eddie som nu vill studera till ögonläkare på ELAM för att gottgöra det ovärderliga gåvan den kubanska revolutionen givit honom.

Att i Sverige nämna den kubanska revolutionens betydelse får den liberala unghögern eller reaktionära sossar att se rött, kalla en för ”diktaturanhängare” med flera tillmälen. Jag skiter uppriktigt sagt i dessa förolämpningar för jag är rent fysiskt ett exempel på revolutionens humana karaktär. Och jag är inte ensam, för i den seende armé som kubanerna har skapat i Latinamerika är vi snart två miljoner personer. Under en tioårsperiod ska över sex miljoner opereras av Zoila och hennes kamrater. I Latinamerika sväljer inte ens högern de primitiva anklagelserna från dessa liberaler som har stannat kvar i kalla krigets epok som de använder som förevändning för att avleda uppmärksamheten från de verkliga politiska problemen och hur det ekonomiska system som de förfäktar har lidit totalt skeppsbrott, och det i det land som dessa liberaler ser som sitt eget Mecka.

MIRAKELMISSIONEN

I december 2004 invigdes kanske ett av de vackraste och mest humana sjukvårdsprogram som världen skådat: Misión Milagro, Mirakelmissionen som först tog sig an synskadade och blinda i Venezuela för att sedan sprida över hela Latinamerika och Karibien. För drygt två år sedan anlände de första ögonläkarna till Honduras. Här fanns redan en kubansk hälsovårdsbrigad med över 300 läkare och sjuksköterskor på plats sedan november 1998. De kom efter den förödande orkanen Mitch, till ett land som inte ens hade diplomatiska förbindelser med Kuba och som hade lånat ut sig åt USA-invasioner av Guatemala (1954) och Kuba (1961) och som alla år hade röstat pliktskyldigt i OAS enligt order från USA-ambassadören i Tegucigalpa. Sedan dess har diplomatiska relationer upprättats, Honduras har gått med i både Petrocaribe och ALBA, det Bolivarianska Initiativet för Amerika. Den liberala presidenten Manuel Zelaya anklagas av den latinamerikanska högern och framför allt av den kubansk-amerikanska maffian i Miami för att vara ”en vasall för Chavez’ militärexpansionistiska intressen i Centralamerika”. Hundratals unga fattiga honduraner har återvänt från ELAM som läkare och arbetar nu under samma förhållanden som de kubanska läkarna i de mest otillgängliga trakter, i djungeln, i bergen eller i städernas fattigområden i Honduras.
Dick Emanuelsson

